

گفت و گوی صبا با عوامل برنامه تلویزیونی «بی واسطه»

روایتگری شفاف از مطالبات مردم

«بی واسطه» برنامه‌ای گفت و گو محور است که

از اردیبهشت امسال در کنداکتور شبکه یک و

افق قرار گرفت و این روزها قسمت‌های پایانی

فصل اول آن روی آنتن خواهد رفت. این برنامه با هدف روایت

ناگفته‌ها از موضوعات و معضلات در کشور تلاش کرده نسبت

به نمونه‌های پیشین گامی فراتر بردارد. «بی واسطه» با قرار

گرفتن در محیط‌های حوزه مدیریت کلان کشور و گفت و گو

با متولیان آن، پرونده‌هایی را پیش روی مخاطبان باز می‌کند

که دغدغه افکار عمومی است. «بی واسطه» به تهیه‌کنندگی

و کارگردانی سیدعلی صدری‌نیا و با اجرای محمد دلآوری،

همچنین سعی دارد در همین فضاها، مشکلات، ضعف‌ها و

قوت‌های مدیریتی را به شکل دوستانه و منطقی واکاوی کند.

فصل دوم این برنامه که محصول سازمان هنری رسانه‌ای

اوج است تا دو ماه آینده روی آنتن خواهد رفت. در ادامه

گفت و گوی صبا را با محمد دلآوری و سیدعلی صدری‌نیا درباره

جزئیات ساخت این برنامه می‌خوانید.

نیره رضایی مطلق
گفت و گو

دوام و ثبات داشته باشد، نیازمند حضور تیمی است که به‌طور کامل بتواند روی آن برنامه تمرکز داشته باشد و یک‌دست باشد. ما در «بی واسطه» به این مفهوم رسیدیم.

حمایت بالادستی‌ها چگونه؟

برای تمرکز چنین گروهی، باید دست‌نگاه‌های اداری، سیاسی و اقتصادی کشور و مهم‌تر از همه خود رسانه ملی دست‌به‌دست هم دهند و با ما جلو بیایند و حمایت و کمک کنند تا چنین گروهی در کنار هم بمانند، اما از آنجایی که ما همواره در معرض تندباد هستیم، گروه‌ها خیلی زود از بین می‌روند و شاید عمر برنامه‌ها کوتاه باشد.

در مقایسه با «تهران ۲۰» فشاری که این برنامه دارد و چالش‌های بیرونی آن چقدر است؟

این برنامه اصلاً با «تهران ۲۰» قابل قیاس نیست. من در یک دوره‌ای برای «تهران ۲۰» فشار روانی زیادی را تحمل کردم. هر چند آزادی عمل خوبی در آن برنامه داشتم و اداره نهایی کار با خودم بود و مدیران چیزی به من دیکته نمی‌کردند اما خودتان می‌دانید که اداره یک برنامه زنده مطالبه‌گر از مسئولین چقدر سخت است. «بی واسطه» به دلیل تولیدی بودنش فشاری برای من ندارد چون اگر هم موردی هست قبل پخش بیان می‌شود و همه چیز مشخص است.

دوست دارید دوباره به «تهران ۲۰» برگردید؟

من «تهران ۲۰» مدل خودم را دوست دارم. این مدل اگر پذیرفته شود حتماً دوست دارم روی آنتن بروم.

شاید به نظر برسد که از شما حمایت می‌شود که الان روی آنتن هستید؟

باید اول ببینید منظورتان از حمایت چیست؟ اگر فکر می‌کنید در یک برنامه زنده چالشی به من امان نامه داده می‌شود و می‌گویند برو به میل خودت اجرا کن. نه این وجود ندارد. اما اگر منظور از حمایت این است که سازمان کلیت عملکرد من را قبول دارد و در مورد جزئیات با من بحث می‌کند خب اسمش را می‌شود حمایت گذاشت. همین، وگرنه هیچ وقت به من اعلام نشده که مصون هستم. اتفاقاً هر آن امکان دارد تحمل نکنند و بوندن را قبول نکنند.

برگردیدیم به «بی واسطه» و نگاه شما در مستند گزارشی...

خداراشکر در این برنامه تهیه‌کننده دلسوز و باوجدان کار را پیش برد. گاهی ناچار می‌شد نگاه شبکه را به برنامه تحمیل کند اما ما حرفمان را می‌زدیم، از مسیرمان عقب نمی‌نشستیم و در نتیجه

نوع جنس گپ و گفت دلآوری و مسئولین که کمتر از آن بوی جانبداری و دخالت دادن عقاید شخصی سیاسی به مشام مخاطب برسد و مطالبات مردم را روی آنتن بیاورد.

برای رسیدن به موضوعات و سوژه‌های برنامه چه نگاهی را دنبال کردید؟

«یک قصه بیش نیست غم عشق و...». خیلی از موضوعات بارها گفته شده و روی آنتن رفته‌است اما برای ما مهم بود که دنبال پرداخت متفاوت از همان قصه‌های مکرر باشیم. رفتارمان واقعی بدون تعارف باشد. به موضوع کاملاً نزدیک شویم و با اشراف به جزئیات مطالبات را بگوییم.

به نظر می‌رسد طیف مخاطبان‌تان را هم گسترده کردید و گروه‌های سنی مختلف را در نظر می‌گیرید؟

یکی از شاخص‌های این برنامه برایمان جنبه‌های آموزشی هر موضوع بود. مخاطب ما نوجوان، جوان، خانسه‌دار، کارگر، کارمند و... هستند. می‌خواستیم برای همه آن‌ها موضوعاتی را در نظر بگیریم.

موضوعاتی هم بوده که دوست داشتید بپردازید و نپرداختید؟

خیلی زیاد، یعنی منصرف شدیم یا بهتر است بگوییم که منصرفمان کردند چون خط قرمزهای آن دستگاه‌ان قدر قطور بود که دیدیم با هیچ زاویه‌ای نمی‌توانیم از موانع آن بپرییم. ما یک تخته سفید داریم که هر روز یک سوژه به سوژه‌های آن اضافه می‌شود اما اینکه کدام را نهایی کنیم دیگر با خداست.

البته مسئله این است که حوصله این مدل مستند گزارشی و نوع نگاه خبرنگاری را هر کسی ندارد؟

این نوع نگاه در برنامه‌سازی اوائلش خیلی سخت است. از یک طرف نباید خسته شوید و باید از آسودگی فاکتور بگیرید و اتفاقاً دنبال در دسر باشید. از طرف دیگر باید با افرادی که به شما اعتماد ندارند و سوژه‌های شما را بی‌احتیاطی می‌دانند سر و کله بزنید تا شما را بشناسند. البته بعد از آن هم تازه شروع در دسر است چرا که حالا از شما فرار می‌کنند و حاضر نیستند دم به تله بدهند. بماند که در این میان افرادی هم هستند که با شما همراهی می‌کنند و قبولتان دارند.

تهیه‌کننده هم در این میان مهم است؟

خیلی از تهیه‌کننده‌ها دنبال در دسر نیستند و می‌گویند وقتی راحت می‌شود کار کرد چرا خودمان را به در دسر بیاندازیم. اینکه یک برنامه

محمد دلآوری:

به در دسر عادت کرده‌ام

محمد دلآوری را خیلی‌ها با برنامه‌های «صرفاً جهت اطلاع» و «تهران ۲۰» می‌شناسند. او که پیشتر از اجرا با سال‌ها فعالیت مطبوعاتی، دستی بر قلم دارد و تا امروز ۲ کتاب «روزنامه‌نگاری بدون درد و خونریزی» و «۹۷۶ روز در پس کوچه‌های اروپا» را منتشر کرده‌است، این روزها با برنامه «بی واسطه» سراغ دغدغه‌های همیشگی‌اش یعنی مطالبه‌گری از مسئولین رفته به نوعی مجری مطالبه‌گر تلویزیون شده‌است. فرصت گفت و گو با دلآوری در میانه ضبط برنامه فراهم شد و او با حوصله از روزهای تولید «صرفاً جهت اطلاع» تا «بی واسطه» صحبت کرد و با اشاره به دشواری تولید و اجرای برنامه‌های چالشی و مطالبه‌گر در قالب تلویزیون تأکید کرد که برنامه‌سازی با چالشی مطالبه‌گری سخت و دشوار است و پوست کلفت می‌خواهد تا در برابر تندبادهای کم‌نیآوری.

به نظر می‌رسد برنامه‌های چالشی و مطالبه‌گر در صداوسیما صبر و حوصله می‌طلبد. خود شما چند برنامه در این حوزه داشته‌اید که معروف‌ترین آن‌ها «صرفاً جهت اطلاع» بود و بعد از آن «تهران ۲۰» که باید مهمترین تجربه‌تان در تولید برنامه‌های گفت و گو محور زنده باشد. از اینجا گفت و گو را شروع کنیم که چرا دوباره سراغ برنامه‌های چالشی در تلویزیون رفتید؟

به نظر من عمر برنامه‌های چالشی در تلویزیون طولانی نیست. مصائب و مشکلات تولید چنین برنامه‌هایی که با مدیران و مسئولین طرف است و نگاه مطالبه‌گری دارد محدود می‌شود به عمر و تغییرات مدیران، مسائل مالی و خط و خطوطی که سازمان برای خودش در نظر گرفته‌است و این گزینه‌ها دست‌به‌دست هم داده تا هیچ وقت یا کمتر بتوان برنامه‌ای را با این موضوعات ادامه داد.

اما شما الان با «بی واسطه» این مسیر را حفظ کرده‌اید؟

«بی واسطه» ماحصل تجربه ما در برنامه «مدیر مسؤول» در شبکه ۵ سیماست. در آن برنامه مجری دور یک میز پذیرای مهمانان برنامه نبود و پاراز استودیو بیرون گذاشت تا به همراه مدیران به حوزه مسئولیت‌شان سر بزنند. این سبک مستند گزارشی که به خوبی برای یک برنامه چالشی و سؤال محور انتخاب شده و بیشتر هم به مذاق بیننده خوش آمد و ما همان را در «بی واسطه» ادامه دادیم. برنامه‌ای از